

BARGERBULLETIN

Alle belanghebbenden rond de tafel

Bestuurscommissie met daadkracht en mandaat

Een van de eerste dingen die na de herstart van het Project gedaan moest worden, was de benoeming van een Bestuurscommissie. Die Commissie krijgt de taak om de opzet, de voortgang en de resultaten van het Project aan te sturen, te bewaken en te controleren.

Nynke Houwing

Gedeputeerde Rein Munniksma koos daarbij voor een Commissie met de nodige daadkracht. Want er is veel werk te verzetten in weinig tijd. De Commissie heeft een brede samenstelling. Zodat alle belanghebbenden ook

direct betrokken worden bij de besluitvorming. De deelnemers dienen daarnaast te beschikken over mandaat. Ze moeten in staat kunnen zijn om knopen door te hakken en besluiten te

Subcommissie Grondgebruik

Er komt een aparte Subcommissie Grondgebruik. Haar belangrijkste taak bestaat uit het opstellen van een Ruilplan. Daarin moet ook de buffer aan de Zuidzijde worden vrijgemaakt van landbouwkundig gebruik. In de Subcommissie komen 3 leden namens de LTO, 1 namens Particulier Grondgebruik, 1 namens Natuur & Milieu, 1 namens het Waterschap en 1 namens de Provincie. De Subcommissie wordt ondersteund door het Kadaster. Het secretariaat berust ook bij het Projectbureau Bargerveen-Schoonebeek.

V.l.n.r.: Jan Horring (LTO), Jan Nicolai (Waterschap Vechtstromen), Rein Munniksma (gedeputeerde Drenthe), Henriëtte Vrieling (Gemeente Emmen), Paul Steffens (LTO), Anne Jan Hamming (Provincie Drenthe), E. Alberts (NAM), Nynke Houwing (onafhankelijk voorzitter), Bert Hummelen (Natuur & Milieu), Bert van Guldener (DLG, projectleider), Roelof Hupkes (Kadaster).

Niet op de foto: Bert Witvoet (Natuur & Milieu), Christina Schipper (DLG)

nemen. Nynke Houwing, wethouder van de gemeente Emmen, is benoemd tot onafhankelijk voorzitter. Daarnaast bestaat de Commissie uit bestuurders van de LTO, de Natuur- & Milieuorganisaties, de Gemeente Emmen en het Waterschap

Vechtstromen. Verder zitten er adviseurs in van de NAM, het Kadaster en de Provincie. Het

secretariaat wordt gevoerd door het Projectbureau Bargerveen-Schoonebeek. ■

Bijna € 8 miljoen beschikbaar Maar binnen 4 jaar klaar

Eind september vorig jaar blies de Gedeputeerde Rein Munniksma het Project Bargerveen-Schoonebeek nieuw leven in. Dat mocht ook wel, nadat in 2010 het project bijna helemaal tot stilstand was gekomen.

Het vorige Kabinet had uit bezuinigingsoverwegingen de meeste natuurontwikkelingen in de ijskast gezet. Maar begin 2013 kwam Staatssecretaris Dijkzema met een nieuw natuurbeleid. Daarbij werd ruim € 200 miljoen vrijgemaakt voor nieuwe natuur. Die extra natuur moest dan wel bijdragen aan een robuuste Ecologische Hoofd Structuur en aansluiten op internationale natuurdoelstellingen. En, daaraan voldoet het Project Bargerveen-Schoonebeek ruimschoots. Van deze extra gelden kreeg Dren-

Rein Munniksma

the € 19,5 miljoen toegekend. Daarvan was een aanzienlijk

deel, € 7 miljoen, bestemd voor het Bargerveen. Uit eigen middelen voegde de Provincie daar ook nog eens € 775.000,- aan toe. Ook het nieuwe Waterschap Vechtstromen (€ 800.000,-) en de Gemeente Emmen (€ 425.000,-) doen een forse duit in het zakje. Zodat er inmiddels een aanzienlijk bedrag beschikbaar is.

Maar, de Provincie stelde daarbij duidelijke voorwaarden: het Project moest snel worden gestart en binnen 4 jaar leiden tot zichtbare en aantoonbare resultaten. Tegen die tijd moeten de activiteiten rondom Weiteveen en bij de Noordelijke bufferzone in uitvoering zijn. Ook moet de planvorming ten aanzien van het Zuidelijke deel klaar zijn. Daarna volgt de uitvoering, evenals de realisatie van het Ruilplan. ■

4, 6 en 11 maart a.s. Informatieavonden

Binnenkort trekt de Bestuurscommissie het gebied in. Op dinsdag 4 maart wordt er een informatieavond gehouden in Café Restaurant De Zwarte Racker in Nieuw Schoonebeek. Op donderdag 6 maart staat een informatieavond gepland in Zwartemeer. Locatie wordt nog nader bekend gemaakt. En de week daarop, op dinsdag 11 maart is er een informatieavond in het Veenloopcentrum in Weiteveen.

Op die informatieavonden komt de Bestuurscommissie uitleggen wat precies te bedoeling is. Er wordt uitgebreid uitleg gegeven over de verstrekte opdracht. Maar - minstens zo belangrijk - tijdens die informatieavonden wordt ook geïnventariseerd welke plannen, ideeën en initiatieven er leven bij de omwonenden. Zodat daar in de planvorming en uitvoering zoveel mogelijk rekening mee kan worden gehouden. ■

MEER INFORMATIE?

De Bestuurscommissie vindt het belangrijk, dat omwonenden goed op de hoogte blijven van de plannen en de voortgang. Speciaal daarvoor is dit BargerBulletin in het leven geroepen. Maar er is meer. Naast het BargerBulletin, de Informatieavonden en de Wenszittingen komt er ook een digitale nieuwsbrief. Wilt u goed op de hoogte blijven en de digitale nieuwsbrief ontvangen? Geef u op door een mailtje te sturen naar: info@bargerveen-schoonebeek.nl. U kunt natuurlijk ook naar de website gaan: www.bargerveen-schoonebeek.nl. Daar vindt u alle achtergrondinformatie. U kunt er ook uw vragen en opmerkingen kwijt. ■

De opdracht waarvoor de Bestuurscommissie en het Projectbureau zich geplaatst zien lijkt simpel. Maar is toch nog uiterst ingewikkeld. Gemakkelijk gezegd dient men te voorkomen dat de grondwaterstand in het Bargerveen te laag wordt. Daardoor klinkt de grond in, kan het veenmos niet groeien en kan er dus ook geen nieuw veen worden gevormd. Zo dreigt een van de laatste nog bestaande hoogveengebieden van West-Europa langzaam uit te drogen.

1 grote en 2 kleine bufferzones:

Een ingewikkelde klus

Om die lage grondwaterstand te voorkomen moeten er bufferzones worden aangelegd. Dat zijn gebieden met een hogere waterstand. Zij zijn bedoeld om bij overvloedige regen het wegstromende water op te vangen en te reguleren. Zo wordt tegendruk aan het grondwaterpeil opgebouwd. Zodat het grondwater uit het hoog gelegen veengebied niet langer wegstroomt. Waardoor er een nieuw evenwicht ontstaat, waarbij het Bargerveen niet te droog en de landbouwgrond niet te nat wordt. Om de leegloop tegen te gaan zijn in het verleden al dijken aangelegd en greppels gedempt. Maar dat is niet langer voldoende.

3 zones

Voor de bufferzones zijn 3 zones aangewezen:

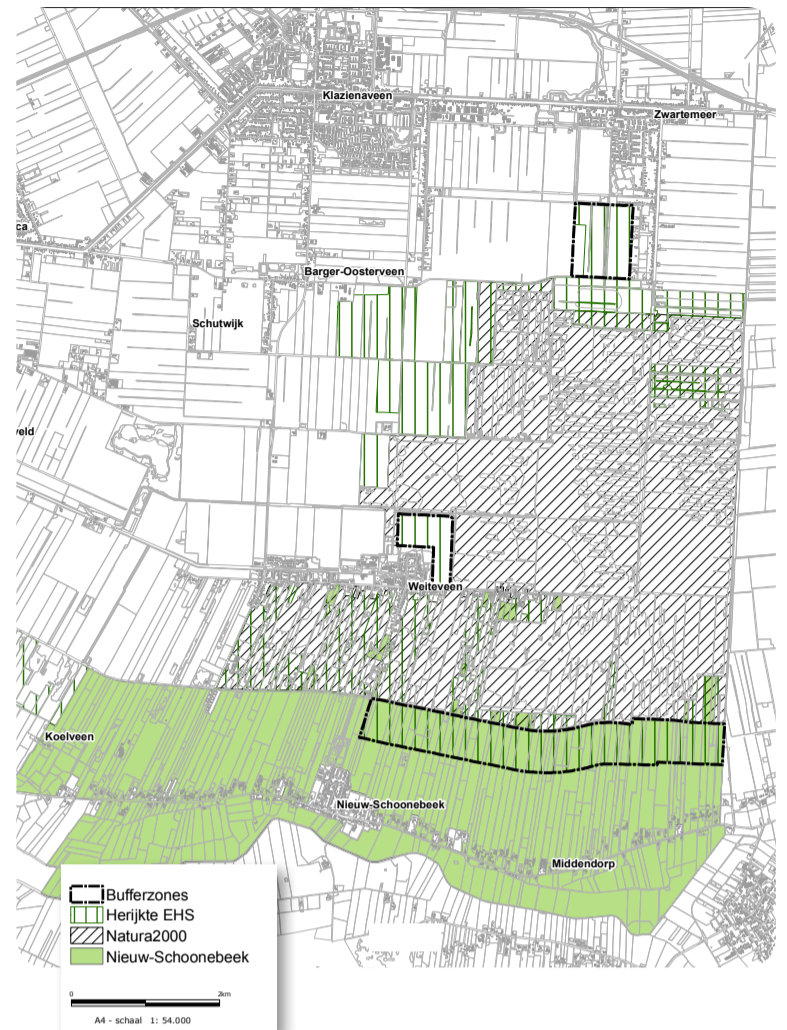
1. aan de zuidkant: een strook van 500 meter onderlangs de Stheemanstraat, van de Duitse grens tot aan de Kerkenweg in Nieuw-Schoonebeek;
2. aan de westkant: in een gebied ten oosten en noorden van Weiteveen;
3. aan de noordkant: een stuk aan de Verlengde Meerwijk, tussen het Bargerveen en Zwartemeer.

De bufferzone aan de noord- en de westkant zijn 'eenvoudig' te realiseren. Het zijn relatief kleine gebieden, waarvan het mees-

te voorwerk al is gedaan. Naast de planvorming kan ook de uitvoering van de werkzaamheden binnen de gestelde termijn van 4 jaar worden opgepakt. Heel anders ligt het voor de zuidkant. Daar is een bufferzone van maar liefst 220 ha. gepland. In een strook van 500 meter langs de zuidgrens. In dat gebied beperken de Bestuurscommissie en het Projectbureau zich slechts tot de planvorming.

Ruilplan

Ten aanzien van de zuidelijke begrenzing gaf gedeputeerde Rein Munniksma de Bestuurscommissie een duidelijke opdracht mee. Daar is het de bedoeling om binnen 4 jaar, samen met alle betrokken partijen, de basis te leggen voor de bufferzone en een aanzienlijke verbetering van de landbouwstructuur in het gebied. Dat laatste in de vorm van een uitgewerkt Ruilplan. Dat Ruilplan moet uiteindelijk leiden tot een evenwichtige balans tussen landbouw en natuur. ■

WENZZITTINGEN

Later in maart zullen er ook wenszittingen worden gehouden. Dat zijn speciale bijeenkomsten voor grondeigenaren, pachters en grondgebruikers in het gebied. Tijdens die bijeenkomsten kunnen zij 1-op-1 hun wensen ten aanzien van het ruilproces kenbaar maken. Het gaat daarbij om wensen voor de toedeling. Niet zozeer om de inrichting van het gebied. ■

Voor de landbouwers in Nieuw-Schoonebeek

Herinrichting een open zenuw

Ze kunnen het nog nauwelijks geloven. Het gaat door! De herinrichting Bargerveen-Nieuw Schoonebeek nadert z'n voltooiing. Sterker nog, binnen 3 jaar na heden moet de planvorming klaar zijn. Eindelijk is er zicht op afronding van een decennia lang slepend proces. Want de herinrichting van Bargerveen-Schoonebeek kent een barre voorgeschiedenis. Van starten en stoppen, van hoop en vrees, van vooruitgang en stilstand, van actie en reactie. Bij Jan Horring en Paul Steffens heeft de scepsis inmiddels plaatsgemaakt voor gematigd optimisme.

Zou het dan toch nog allemaal goed komen? Jan en Paul blijven de ontwikkelingen kritisch volgen. Dat moet ook wel, want beiden zitten namens de Land- en Tuinbouw Organisatie Noord in de Bestuurscommissie Bargerveen-Schoonebeek. Waarbij zij de belangen van zowel de landbouw als de bewoners vertegenwoordigen. Beiden zijn gewezen boer. Beiden zijn zowel woonachtig als werkzaam in het gebied. Beiden hebben de vele voorstadia ten volle meegeemaakt. Beiden hebben een ruime bestuurlijke ervaring. Dus als ze meepraten in de Commissie, dan weten ze waar ze het over hebben.

een hele klus

Voor veel landbouwers in dit ge-

bied is de herinrichting een open zenuw. Maar al te vaak zijn beloftes gebroken, ontwikkelingen teruggedraaid, plannen naar de prullenbak verwezen en resulta-

ten in de kiem gesmoord. Daar hebben ze mee te maken, ze worden er door de omgeving op aangesproken. Maar, daar lopen ze niet voor weg. Er is nog steeds veel wantrouwen in het gebied. De gemoederen zijn soms nog steeds verhit. En zij begrijpen dat als geen ander. Ze zitten ook niet

tegen wil en dank in de Commissie. Maar uit betrokkenheid, uit geloof in de goede afloop en uit de verantwoordelijkheid om de belangen van de landbouw

te behartigen. Paul Steffens: "Er wordt al 25 jaar gesproken over de aanleg van een bufferzone. En er moet nog steeds 40 bunder in het gebied aangekocht worden. Dat proces moet binnen 3 jaar afgerond zijn. Dat gaat nog een hele klus worden."

discussie aangaan

Er is in het verleden veel gepraat en er is weinig gebeurd. Onlangs nog hebben Jan en Paul hun 100ste vergadering over dit onderwerp 'gevierd'. Logisch dat men afwachtend is geworden. De discussie slaapt al sinds - er moet even diep worden nagedacht - de 70-er jaren. Veel landbouwers zijn inmiddels vertrokken of gestopt. Ze kregen wel eens de indruk dat zoiets de Overheid goed uitkwam. Immers, zo loste het probleem uiteindelijk zichzelf wel op? Dat zijn gevoelens die nog steeds springlevend zijn. Waar ze nog regelmatig mee te maken hebben en op aangesproken worden. Jan Horring: "We gaan zo veel mogelijk met collega's en bewoners de discussie aan. Wij geloven in de plannen die nu

voorliggen. En zijn ook bereid om die te verdedigen. Maar, we blijven de gang van zaken wel kritisch volgen."

klem zitten

Paul Steffens: "In het verleden kregen we wel eens het gevoel gepasseerd te worden. Maatschappelijk is de prioriteit van landbouw naar natuur verschoven. Op zich is daar niets op tegen. Maar die verschuiving ging ten koste van de landbouw. De landbouw kreeg er te weinig voor terug. Grond opgeven voor woningen of wegen is bespreekbaar. Maar grond opgeven voor natuur niet." Jan Horring vult aan: "We kregen wel eens de indruk dat men de landbouw wilde laten doodbloeden. Maar de maatschappij moet zich realiseren dat men niet zonder de landbouw kan. De boeren in dit gebied hebben soms de indruk aan 3 kanten klem te zitten. We krijgen de ruimte niet. In het Oosten en het Zuiden hebben we de Duitse grens. En in het Noorden het Bargerveen. Dat gevoel? Daar moeten we van af." ■

Eerst zat ze er in als gewoon lid. Om vervolgens door te schuiven als voorzitter, na het toenmalige vertrek van Luuk Rabbers. En inmiddels, na de doorstart van de Bestuurscommissie, is ze opnieuw de vrouw met de hamer. Ze is gevraagd om als onafhankelijk voorzitter opnieuw de kar te trekken: Nynke Houwing, wethouder van de Gemeente Emmen.

Kan het mooier? Als wethouder heeft ze zowel Land- & Tuinbouw, Plattelandsontwikkeling, Recreatie & Toerisme

als Bos, Natuur & Landschap en Milieu & Duurzaamheid in portefeuille. Dat zijn zo'n beetje alle facetten die in het Project

Nynke Houwing als onafhankelijk voorzitter

Onduidelijkheid leidt tot onzekerheid

Bargerveen-Schoonebeek aan de orde komen. De juiste vrouw op de juiste plaats dus? Zo voelt het wel: "Het is voor mij een enorme uitdaging. De discussie rondom de bufferzones duurt al veel te lang. Onduidelijkheid leidt tot onzekerheid. We moeten nu het proces voortvarend ter hand nemen. Door de juiste vraagstukken in de juiste onderlinge samenhang op te pakken. Zodat het gebied rondom het Bargerveen zich kan doorontwikkelen."

nieuwe balans

Zo'n veelzijdige opdracht is haar op het lijf geschreven. Ze bracht eerder ingewikkelde processen tot een goed einde. Het functioneren als onafhankelijk

voorzitter ziet ze dan ook als een dankbare taak: "Het is de kunst om de belangen van alle partijen op een goede manier bij elkaar te krijgen. Er is behoefte aan een nieuwe balans. Voor de leefbaarheid in het gebied is het absoluut noodzakelijk dat de agrarische sector zich kan blijven ontwikkelen. Maar ook, dat de toerist optimaal kan genieten van het Bargerveen. Terwijl tegelijkertijd de kwetsbare natuur de bescherming krijgt die nodig is. Dat zal niet gemakkelijk worden."

eigen initiatieven

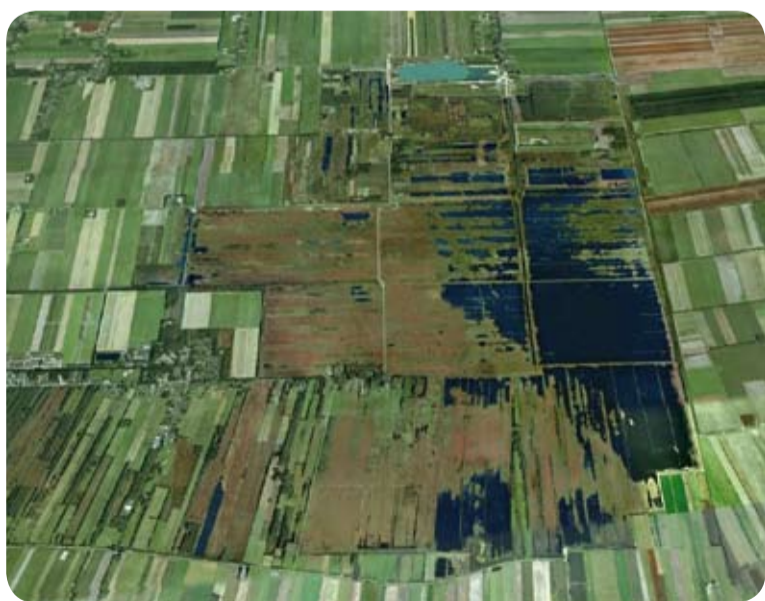
Op de achtergrond speelt toch nog wel de nodige gedrevenheid mee. Ze vindt het van het allergrootste belang, dat ook de samenleving bij het Project wordt

betrokken: "Het zou mooi zijn als bewoners de enorme mogelijkheden van het gebied gaan inzien. En daar ook op inspelen. Laat men met voorstellen, ideeën en initiatieven komen. Vooral als het gaat om de inrichting: wandelroutes, uitkijkpunten, zithoeken, fietspaden e.d. Dan kunnen wij kijken of we die plannen kunnen meenemen. Of we ze in kunnen passen. Want het gaat uiteindelijk om de leefbaarheid in het gebied."

Interactie, dat zou ze graag zien. En om dat proces op gang te helpen trekt de Bestuurscommissie begin maart het gebied in. Bij die gelegenheid hoopt ze bewoners en betrokkenen te spreken te krijgen. ■

Slepend proces sinds de 60-er jaren: 50 Jaar Herinrichting...

De herinrichting van het Bargerveen en omstreken? Die gaat terug tot in de 60-er jaren, net na de turfwinning. Toen al werden plannen gemaakt voor de inrichting tot natuurreservaat. Aan de noord- en de westkant lag daarbij de nadruk op natuur. Maar aan de zuidkant vooral op de landbouw. Totdat landbouwers in de omgeving van Nieuw-Schoonebeek rond de 70-er jaren werden geconfronteerd met de gaswinning. Hetgeen de herinrichting en de ruilverkaveling ineens een stuk ingewikkelder maakte. Immers, koos de NAM jouw land om een put te slaan, dan had dat verregaande consequenties voor de waarde ervan. Mede daardoor kwam toen de herinrichting vrijwel geheel tot stilstand. Aangezien het bijna onmogelijk was om de waarde van percelen te bepalen, werd in 1986 het eerste traject afgerond. In de 90-er jaren kwamen nieuwe herinrichtingsplannen op gang.

Sindsdien zijn er voor Schoonebeek e.o. diverse plannen opgesteld. En het is maar liefst 3 keer voorgekomen, dat de status van die plannen werd gewijzigd. Steeds weer nieuwe pogingen om de oorspronkelijke doelstellingen alsnog te halen. Maar telkens was de animo niet groot.

In agrarische kringen werd met argwaan gekeken naar de steeds zwaarder wegende natuurbelangen. Hetgeen opnieuw de waardebepaling van de landerijen ingewikkeld maakte. Lange tijd sukkelde het proces voort. Hetgeen de natuurdoelstellingen automatisch dichterbij bracht.

Immers, menig landbouwer besloot te stoppen met het boerenbedrijf. Hetzij vanwege gebrek aan opvolging, hetzij gebrek aan toekomstperspectief.

nieuw Raamplan

In 2001 werd door Gedeputeerde Staten een nieuw 'Raamplan voor de Herinrichting Schoonebeek' vastgesteld. Een Raamplan, omdat in die tijd werd overgestapt op een nieuwe manier van herinrichten. Die nieuwe werkwijze werd in 2006 nogmaals aangepast. Op basis van beleidswijzigingen en/of te weinig resultaat stapte de Provincie over op een 'Herinrichting met een Administratief Karakter'. Daaraan lag ook een nieuwe Landinrichtingswet ten grondslag. De nadruk voor de toenmalige Bestuurscommissie kwam meer te liggen op het ruilen van grond. Vooral ten behoeve van landbouw, natuur en waterdoelen. En de uitvoering kwam nog meer bij betrokken partijen in het gebied te liggen.

In 2008 werd een Gewenst Grond en Oppervlaktewater Regime (GGOR) vastgesteld. En vanaf dat moment speelde de waterstand in het gebied mede een rol. Toen werd ook door het Rijk, de Provincie en het Waterschap besloten tot de inrichting van een bufferzone aan de zuidzijde van het Bargerveen. Maar, daarvoor was wel een vernieuwde opdracht noodzakelijk. In het najaar van 2009 wordt dat 'Inrichtingsplan

Nieuw Schoonebeek' afgerond. In dat nieuwe plan werd tevens een wijziging van de Landinrichtingswet naar de Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG) meegenomen. Het Plan voorzag niet alleen in het vrijmaken van de zuidelijke bufferzone, maar ook van de benodigde grond voor het 'Inrichtingsplan Schoonebekerdiep' door het toenmalige Waterschap Velt en Vecht. Op basis van dit Inrichtingsplan werden een 2-tal bedrijven en losse grond aangekocht. Ook werden er wenszittingen gehouden. Die leidden echter niet tot de vaststelling van een Ruilplan. Er bleek onvoldoende ruilgrond beschikbaar voor de gewenste optimalisering. Maar ook, omdat er vanaf eind 2012 en begin 2013

gewerkt werd aan een financiële bijdrage voor de realisatie van bufferzones. Waaronder de zuidelijke bufferzone. Keerzijde van dat extra geld was wel, dat opnieuw de opdracht gewijzigd moest worden. En dus ging vanaf 27 september jl. een nieuwe Bestuurscommissie aan de slag met een nieuwe opdracht. Het kan verkeren. Na 15 jaar is er dus opnieuw sprake van een integraal planproces. Daarvoor is nu de Bestuurscommissie Bargerveen-Schoonebeek verantwoordelijk. Daarnaast is er nog steeds de opgave om een goede landbouwstructuur-ontwikkeling te realiseren. Evenals het vrijmaken van grond voor het Project Schoonebekerdiep van het Waterschap. ■

PROJECTBUREAU

Daar waar de Bestuurscommissie de besluiten neemt, doet de Dienst Landelijk Gebied het secretariaat en de uitvoering van de werkzaamheden voor de Bestuurscommissie en de Subcommissie Grondzaken. Binnen het DLG is daarvoor een speciaal Projectbureau Bargerveen-Schoonebeek gevormd.

V.l.n.r.: Eric Blom (milieudeskundige) Janny Froma (secretariaat), Bert van Guldener (projectleider), Christina Schipper-Hulshof (Natura 2000), Ab van der Veen (aan- en verkoop grond) en Karin de Ruijter (gebiedsontwikkeling). De projectgroep staat onder aanvoering van Ing. Bert van Guldener. ■

Bert van Guldener, Projectleider DLG

Scharnier tussen opdracht en uitvoering

De druk is groot, de snelheid hoog, de problematiek ingewikkeld en de belangen zowel uiteenlopend als aanzienlijk. Daarbij wordt er ook nog voortdurend door verschillende partijen over de schouder meegekeken. De Provincie, de Gemeente, het Waterschap, Natuur & Milieuorganisaties: ze willen allemaal een dikke vinger in de pap. En alsof dat ook nog niet alles is, er zijn verschillende groepen met een grote, directe betrokkenheid. Waaronder landbouwers en bewoners in het gebied. In een project waarbij er miljoenen worden gestoken in waterbeheersing. Zie dan maar eens overeind te blijven als Projectmanager. Gelukkig beschikt Bert over een flegmatische koelbloedigheid en een gortdroge humor. Maar goed ook. Anders word je klem gezet en platgedrukt tussen belangen en betrokkenen.

geen doel op zich

Zo niet Bert van Guldener. Hij voelt zich eerder een spin in het web en het scharnierpunt tussen opdracht en uitvoering. Een knooppunt, waar alle lijntjes tezamen komen. Speels gemak is misschien wel teveel gezegd, maar het duwen en trekken gaat hem goed af. Bert: "Aan de ene kant moet je de opdracht uiterst serieus nemen. Maar aan de andere kant moet je flexibel blijven in de uitvoering. Natuur moet een middel blijven, maar geen doel worden dat alle middelen heiligt. Natuur moet samengaan met bewoners en gebruikers. De omgeving moet naadloos overgaan in het gebied en het ge-

bruik. Liefst geen bordjes, hekwerken, geboden of verboden. Die dynamiek regelt zichzelf. Je moet de moed hebben om niet te snel in te grijpen, dan komt het doorgaans vanzelf goed."

Wenkend perspectief

"Samenwerking en samenhang met de samenleving. Samen, dat is het sleutelwoord. Het project biedt een unieke kans om de landbouwer, de natuur, de bewoners en de gebruikers aan tafel te krijgen. Ze hebben elkaar nodig. Een kans die we niet voorbij moeten laten gaan. Als dat lukt, ben ik pas echt tevreden." Bert denkt graag in mogelijkheden, niet in belemmeringen.

Bert van Guldener is als landschapsingenieur verbonden aan de Dienst Landelijk Gebied. Hij zit namens de DLG als secretaris in de Bestuurscommissie en voert het Projectbureau Bargerveen-Schoonebeek aan. Hij heeft ruime ervaring op dit gebied. Nog onlangs rondde hij als Projectleider succesvol - binnen de gestelde termijn en budget - het Project Herinrichting Peize af.

Maar goed ook, want belemmeringen zijn er al genoeg, vindt hij: "Om de waterstand in het gebied hoog te houden, moet er landschappelijk fors ingegrepen

worden. Onderzoek heeft uitgewezen, dat bufferzones het beste werken. Maar ja, dan kies je niet voor de gemakkelijkste weg. Vooral als daarvoor landbouw-

grond opgeofferd moet worden. Gelukkig hebben we een schitterend natuurgebied als wenkend perspectief."

Passie en bevlogenheid

Ooit, lang geleden, werd hij geboren op Schiermonnikoog. Dus de natuur én het gebruik ervan zijn hem met de paplepel ingegoten. Respect voor de natuur zit hem in de genen. Als landschapsingenieur weet hij als geen ander, dat natuur zowel maakbaar als kwetsbaar is. Beiden vragen om een goede, deskundige aansturing en begeleiding. Zo zit hij in het Projectbureau. Maar, zo zit hij ook in de Bestuurscommissie. Met passie en bevlogenheid. Die aspecten probeert hij ook aan te spreken bij de leden van de Commissie: "Je moet zien te voorkomen dat mensen met de hakken in het zand gaan. Dat ieder zich terugtrekt op z'n eigen beleidsterrein. Dan kom je geen stap verder. Door ook de anderen op hun passie aan te spreken, komen mensen in beweging. In die beweging moet je tot elkaar komen. Want iedereen is er wel van overtuigd, dat er kansen liggen in en rond het Bargerveen." ■

BEGRIIP VOOR DE BEGRIPPEN

Natura 2000, EHS, Natuur Netwerk Nederland, Vogel- en Habitat Richtlijn, Bevoegd Gezag, MER, WILG, Aanwijzings Besluit, PAS, PIP: de ambtelijke stukken staan bol van afkortingen, jargon en geheimtaal. Maar, we hebben er wel allemaal mee te maken. Dus op deze pagina een overzicht van kleine en korte maar krachtige uitlegies. Dan weten we allemaal weer wat er bedoeld wordt.

Vogel- en Habitat Richtlijn

Richtlijn van de Europese Unie. Waarin aangegeven wordt aangegeven welke dieren en planten met hun bijbehorende natuurgebieden beschermd moeten worden. Dat geldt voor alle lidstaten. De Vogelrichtlijn dateert van 1979 en bevat een lijst van 187 zeldzame of bedreigde vogelsoorten. De Habitatrichtlijn dateert van 1992. Hierin staat de bescherming van natuurlijke en half-natuurlijke habitats centraal. Hierin worden 500 plantensoorten, 200 diersoorten (geen vogels) en 198 habitats genoemd. Met een habitat wordt leefomgeving bedoeld.

Natuur Netwerk Nederland

Is in de plaats gekomen van het begrip Ecologische Hoofd Structuur (EHS). Maar de strekking is hetzelfde gebleven: een samenhangend stelsel van de belangrijkste kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingzones. Zowel bestaand als nog te ontwikkelen. Het Natuur Netwerk vormt de basis voor het Nederlandse natuurbeleid. Deze gebieden krijgen prioriteit in het natuur- en landschapsbeleid van de overheid. Eigenaren van de gronden binnen het Netwerk kunnen de gronden verkopen aan de overheid. Ze kunnen ook zelf de gronden als natuurgebied beheren.

Natura 2000

Een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Dit netwerk gaat op termijn de Vogel- en Habitatrichtlijn vervangen. Het vormt de hoeksteen van het beleid van de

EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. Natura 2000 is niet enkel ter bescherming van leefgebieden (habitats), maar draagt ook bij aan soortenbescherming. Het Natura 2000 netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992. Voor Nederland gaat het om ruim 160 gebieden.

Bevoegd Gezag (BG)

De (Overheids)instantie die bevoegd is om ter zake beslissingen te nemen. Het BG kan per plan, per project of per procedure verschillen. Soms het Rijk, soms de Provincie, soms de Gemeente. Of soms zelfs een apart in het leven geroepen orgaan. Het Bevoegd Gezag is in geval van het Project Bargerveen-Schoonebeek de Provincie. Zij stellen een Provinciaal Inpassings Plan (PIP) op. De milieueffecten van dat PIP zullen eerst getoetst moeten worden in een MER.

Provinciaal Inpassings Plan (PIP)

Een Provinciaal Inpassings Plan is een bestemmingsplan, opgesteld door de Provincie. Daarmee kan de Provincie belangrijke projecten ontwikkelen en uitvoeren op het gebied van ruimtelijke ordening. In het plan staan bindende regels over het gebruik van gronden en opstellen. Daarnaast maakt de Provincie een plankaart die de grenzen van de bestemmingen en bouwvlakken aangeeft.

Milieu Effect Rapportage (MER)

Een Milieu Effect Rapportage brengt de milieugevolgen van een besluit in beeld. Het rapport wordt opgesteld nog voordat het besluit wordt genomen. Zo kan de Overheid de gevolgen voor het milieu bij haar besluitvorming betrekken. De MER heeft tot doel het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Om nadelige

gevolgen voor het milieu te voorkomen.

Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG)

De WILG is een wettelijk instrument, waarin op diverse manieren grondruilprocessen geregeld zijn. Die processen zijn al dan niet gekoppeld aan uit te voeren projecten. De WILG vangt de Landinrichtingswet 1985. Ruilverkaveling is een proces, waarbij voor een gebied de inrichting wordt afgestemd op de doelen uit de Ruimtelijke Ordening. Dat kan zijn verbetering van de verkaveling, de natuur, de infrastructuur, de ruimtelijke ordening of de waterhuishouding.

Aanwijzings Besluit (AB)

In een Aanwijzings Besluit staat welke doelen Nederland nastreeft voor een bepaald Natura 2000-gebied. Bijvoorbeeld welke planten en dieren bescherming verdienen. Ook de begrenzing van het gebied worden ermee bepaald. Vervolgens komt er in nauw overleg met betrokken partijen een beheerplan voor het Natura 2000-gebied. Daarin staat onder andere beschreven welke maatregelen nodig zijn om in die bescherming te voorzien.

Programmatiese Aanpak Stikstof (PAS)

Onderdeel van Natura 2000. Voor het in stand houden van stikstofgevoelige leefgebieden moet soms de neerslag van stikstof worden teruggedrongen. De PAS moet o.a. de vastgelopen vergunningverlening door de Natuurbeschermingswet 1998 vlot trekken. Immers, nieuwe economische activiteiten die na maart 2010 starten, moeten eerst een vergunning aanvragen als de neerslag van stikstof in dat gebied te hoog is. Vooral de relatie tussen landbouw en ontwikkelruimte is van groot belang.

